

**Petráš, R., Starý, M.: Právněhistorická bibliografie.
Výběr českých a slovenských prací z let 1990–2000
k dějinám státu a práva.**

Praha: Karolinum, 2005, 252 s. ISBN 80–246–1005–1

Ladislav Vojáček*

Mladí právní historici René Petráš z Právnické fakulty UK v Praze a Marek Starý z právnické fakulty ZU v Plzni navázali na tradici sestavování právněhistorických bibliografií, založenou a udržovanou v posledních desetiletích (výběr z právněhistorických prací z let 1972 až 1983 sestavili Karel Kučera a Karel Malý, německy publikovanou bibliografii prací z let 1972 až 1983 Karel Malý a bibliografii zaměřenou na práce z 1961 až 1989 věnované „obecným“ právním dějinám Stanislav Balík st.).

O kvalitě každé bibliografie rozhoduje v první řadě pečlivost, důslednost a vynalézavost autorů, s níž se pídí po jednotlivých titulech. „V závěsu“ za nimi jde jasné definování předmětu zájmu a – pokud je pojat široce – jeho optimální strukturalizace.

a) Při shromažďování informací měli sestavovatelé recenzované bibliografie oproti autorům starších výběrů ztíženou úlohu tím, že rozsah právněhistorické produkce a možnosti publikování se v posledních letech výrazně rozšířily. Naopak jejich obrovskou výhodou, kterou také dokázali náležitě využít, byla možnost pracovat s prostředky moderní informační tech-

niky. Jejich práce díky tomu čerpá ze širokého spektra excerpovaných zdrojů a zpřístupňuje zájemcům informace nejen o monografiích, učebnicích a člancích publikovaných v periodicky vycházejících časopisech, které se tradičně věnují (i) právní historii, ale též o studiích z příležitostných sborníků a časopisů primárně zaměřených na jinou problematiku. S potěšením je také třeba kvitovat, že se kolegové Petráš a Starý neomezili pouze na českou produkci, ale rozhodli se sledovat i tvorbu slovenských autorů. Jisté je k tomu nevedla jen přístupnost slovenských textů, ale také širší společných badatelských zájmů, daných zejména společnou „československou“, případně „rakousko-uhersko-českou“ minulostí. Informace o slovenských titulech jsou o to cennější, že se po rozdělení Československa přístup ke slovenské produkci přeci jen ztížil, zejména pokud jde o práce z příležitostných sborníků a časopisů orientovaných jinak než právněhistoricky. O důkladnosti autorů svědčí také rejstříky, usnadňující praktické využití bibliografie. Při jejich sestavování se neomezili na tradiční rejstřík autorů a věcný rejstřík, ale přidali i rejstřík názvů prací a stručné rejstříky osob-

* Doc. JUDr. Ladislav Vojáček, CSc., Katedra dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity, Brno

ností a zeměpisných pojmů. Přestože posledně jmenované jsou jen orientační, používatelé bibliografie je nepochybně ocení.

b) Právní historii, která je předmětem jejich zájmu, autoři pojali poměrně široce. Vzhledem k tomu, že se nejen stýká, ale i prolíná s řadou příbuzných disciplín, se to jeví jako rozumné řešení. Širokému záběru uzpůsobili i uspořádání své práce. Rozdělili ji do tří základních oddílů. První věnovali bibliografiím, metodologickým pracím a pracím o organizaci vědecké práce, druhý českým a československým právním dějinám a poslední „obecným“ právním dějinám včetně římského práva. Ve druhém, nejrozsáhlejším oddílu vylčeni do samostatné kapitoly syntetizující publikace a ostatní práce uspořádali do chronologicky vymezených kapitol, které ještě rozčlenili na prameny a literaturu. V chronologii se drželi zavedených periodizačních mezníků, mezi nimiž na první pohled překvapí snad jen rok 1419, tedy počátek husitské éry. Opodstatněnost jeho zařazení však vysvitne hned, když porovnáme rozsah kapitol, které takovýmto rozčleněním prací věnovaných starším právním dějinám vznikly: je přibližně stejný a srovnatelný s rozsahem ostatních kapitol. V zásadě chronologicky je členěn i třetí oddíl.

Pečlivost a systematičnost autorů jsem již ocenil,

přesto se drobné vady na kráse najdou. Upozornit musím na jednu obsahovou nedůslednost, totiž že pod jménem Bílý Jiří v rejstříku autorů splynuli zřejmě až tři autoři (doc. Ing. JUDr. Jiří Bílý z Vysoké školy veřejné správy a mezinárodních vztahů, doc. JUDr. PhDr. Jiří Bílý ze Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích a JUDr. Jiří L. Bílý z Právnické fakulty olomoucké Palackého univerzity). Diskutovat by bylo možné o způsobu citování. V úvodní studii se René Petráš za autory poctivě přiznal k tomu, že ne všechny citace obsahují veškeré obvyklé údaje. Bylo by samozřejmě ku prospěchu věci, kdyby tomu tak nebylo. Přesto v tom nevidím vážný problém a myslím si, že autoři nepochybili, když i takové tituly zařadili do svého výběru, neboť uvedené údaje k identifikaci práce postačují. Za úvahu ovšem stojí, zda by bibliografie prací z posledních let neměly ctít oficiálně stanovenou bibliografickou normu. Použitý způsob citování sice zcela postačuje k dosažení účelu, který tato práce sleduje, ale přece jen: „norma je norma“ a měla by se – tam, kde to nepůsobí neřešitelné problémy, jako by tomu mohlo být u starší literatury – ctít.

Na závěr zbývá jen konstatovat, že nová bibliografie bude jistě cennou pomůckou, a nejen pro právní historiky.